

Mòdul 02: Enginyeria de prompts

Instruccions clares i estructurades per obtenir resultats previsibles

Curs «ChatGPT de zero a experts/es» · Dani M. Casas · Cibernàrium (MediaTIC 22@) · 2026 · danimcasas.com

Què és l'enginyeria de prompts

L'enginyeria de prompts consisteix a dissenyar instruccions clares i estructurades per obtenir resultats previsibles i útils. La mateixa pregunta escrita de dues maneres dona dos resultats molt diferents, i aquest mòdul va d'aprendre a escriure la segona.

Un prompt ben construït permet

- Reduir l'ambigüitat.
- Controlar el format de sortida.
- Minimitzar al·lucinacions.
- Augmentar la coherència entre respostes.
- Professionalitzar l'ús de la IA.

Les cinc dimensions

01

Estructura d'un prompt

Rol, context, tasca, format i restriccions

02

Framework RTF

Rol – Tasca – Format aplicat a casos reals

03

Raonament estructurat

Pla, execució i verificació

04

Zero-shot i few-shot

Quan calen exemples i quan no

05

Control d'al·lucinacions

Fets, supòsits i nivell de confiança

06

Bones pràctiques

El que et pots emportar a la feina demà

01

BLOC 1

Estructura d'un prompt professional

Cinc peces que no haurien de faltar

Les cinc peces d'un prompt professional

Quan falta alguna d'aquestes peces, el model omple els buits amb suposicions seves.

La mateixa consulta, dos resultats

PROMPT POC DEFINIT

Analitza aquesta situació empresarial.

PROMPT ESTRUCTURAT

Actua com a consultor estratègic especialitzat en pimes.

Context: empresa de serveis amb 12 treballadors i caiguda de facturació del 15% en els últims 6 mesos.

Tasca: analitza les causes possibles i proposa 3 línies d'actuació.

Format:

1. Diagnòstic
2. Causes probables
3. Accions recomanades

Restricció: no inventis dades externes.

Prova-ho en directe: llança primer l'esquerre, després el dret, i compareu les dues respostes.

Explicar la fotosíntesi a 14 anys

PROMPT POC DEFINIT

Explica què és la fotosíntesi.

PROMPT ESTRUCTURAT

Actua com a docent de secundària.

Explica què és la fotosíntesi per a alumnes de 14 anys.

Inclou:

- Definició clara
- Exemple senzill
- Analogia
- Pregunta final de comprovació

Aquí el que canvia el resultat és el públic: «per a alumnes de 14 anys» reescriu tota la resposta.

Un text per a xarxes

PROMPT POC DEFINIT

Escriu un post per a Instagram sobre el nostre curs.

PROMPT ESTRUCTURAT

Actua com a community manager d'un centre de formació tecnològica.

Context: curs presencial de 20 hores sobre IA aplicada, places limitades, públic adult sense perfil tècnic.

Tasca: escriu 3 versions d'un post per a Instagram.

Format: màxim 40 paraules cadascuna, to proper, sense emojis, amb una crida a l'acció clara al final.

Restricció: no prometis resultats d'ocupació.

Fixa't que la restricció final no és un caprici: evita que el model prometi coses que no pots complir.

Què fa cada línia del prompt

PROMPT ESTRUCTURAT

Actua com a assessor jurídic laboral.

Context: pime de 30 treballadors que vol implantar teletreball parcial.

Tasca: identifica les obligacions legals i classifica-les per urgència.

Format:

- Resum executiu (màx. 120 paraules)
- Taula d'obligacions per urgència
- 3 recomanacions

Restricció: no citis normativa que no puguis identificar amb nom i any.

Peça a peça

- **Rol**

Fixa el vocabulari i el punt de vista de tota la resposta.

- **Context**

Dona les dades de partida perquè no se les inventi.

- **Tasca**

Un verb concret i un criteri de classificació.

- **Format**

Marca l'extensió i l'estructura de la sortida.

- **Restricció**

Tanca la porta a l'invent que costa més de detectar.

La plantilla base del mòdul

Ús

Enganxa-la i substitueix el que hi ha entre claudàtors

PLANTILLA REUTILITZABLE

Actua com a [ROL].

Context: [dades de partida].

Tasca: [verb d'acció] + [objecte concret].

Format: [estructura, extensió, seccions].

Restricció: [què no pot fer o inventar].

Comença sempre per aquí i treu el que no necessitis. Val més sobrar que quedar-se curt.

Redacta tres prompts estructurats

Escriu un prompt complet per a cadascun d'aquests encàrrecs. Deu minuts, i després en comparem tres a la pantalla.

- **Una queixa de client**

Correu d'un client descontent amb una entrega tardana.

- **Un informe mèdic**

Informe d'alta que cal explicar en llenguatge planer.

- **Un article d'opinió**

Columna de premsa de la qual vols extreure l'argument.

Inclou sempre rol, tasca i format. El context i la restricció, quan el cas ho demani.

Estructura

- **Rol**

Identitat professional assignada al model.

- **Context**

Informació de partida.

- **Restricció**

Límit explícit de comportament.

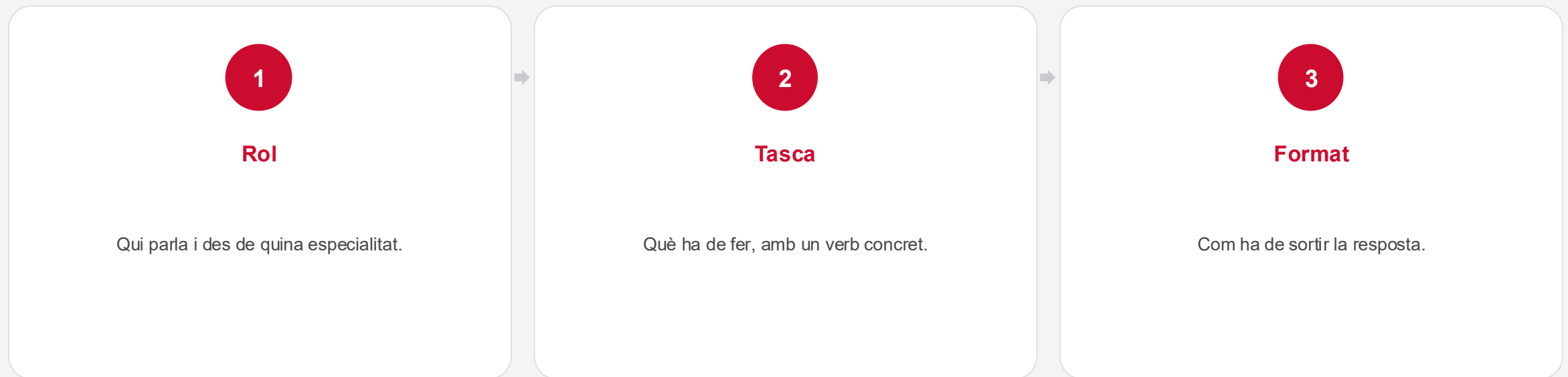
02

BLOC 2

Framework RTF

Rol – Tasca – Format

RTF: de la instrucció vaga a l'operativa

Tres línies. És el mínim que hauries d'escriure sempre, encara que tinguis pressa.

Un rol concret canvia el vocabulari

EVITA

Actua com a expert.

Actua com a professional.

Ets molt bo en això.

MILLOR

Actua com a analista financer.

Actua com a psicòleg clínic.

Actua com a expert en UX.

Actua com a assessor jurídic.

«Expert» no diu res. El rol ha de nomenar una professió que existeixi i tingui llenguatge propi.

La tasca ha de ser delimitada

IMPRECÍS

Analitza aquest document.

PRECÍS

Identifica riscos legals en aquest contracte i classifica'ls per gravetat.

Un verb concret i un criteri. Si tu no saps què vols que faci, el model tampoc ho sabrà.

El format estructura la sortida

QUÈ FA

Fixa l'extensió, les seccions i el nombre d'ítems

BLOC DE FORMAT

Format:

- Resum executiu (màx. 120 paraules)
- 3 riscos principals
- 3 recomanacions

Posar un número (3 riscos, 120 paraules) és el que fa que dues respostes siguin comparables.

El mateix esquema, quatre feines

● Comerç

Actua com a responsable de botiga · Analitza les vendes del trimestre ·
Format: taula per categoria i 3 accions.

● Docència

Actua com a docent de primària · Dissenya una activitat de 30 minuts ·
Format: objectius, passos i avaluació.

● Administració

Actua com a tècnic municipal · Resumeix aquestes al·legacions · Format: fitxa
per al·legació amb resposta proposada.

● Autònom

Actua com a assessor fiscal · Revisa aquesta factura · Format: errors
detectats i correcció suggerida.

Tria el que s'assembli més a la teva feina i escriu-lo sencer al xat ara mateix.

Aplicació RTF

CAS

Clínica privada amb un augment de cancel·lacions

PROMPT

Actua com a consultor sanitari.

Tasca: analitza les causes de l'augment de cancel·lacions i proposa solucions.

Format:

1. Causes internes
2. Causes externes
3. Solucions prioritzades

Llança'l tal qual i després afegeix-hi context inventat del cas: veuràs com canvia la resposta.

Tres casos per resoldre amb RTF

Cinc minuts per cas. Escriu el prompt sencer, llança'l i quedem-nos amb el millor de cada taula.

CAS A · RESTAURANT

Baixen les reserves de dimarts a dijous.

Rol? Tasca? Format?

CAS B · ESCOLA

Les famílies no llegeixen les circulars.

Rol? Tasca? Format?

CAS C · BOTIGA ONLINE

El 40% de les cistelles s'abandonen al pagament.

Rol? Tasca? Format?

03

BLOC 3

Raonament estructurat

Text fluid no vol dir raonament rigorós

Tres maneres d'obligar el model a pensar

El model pot generar text fluid sense haver raonat gaire. Aquestes tres instruccions el forcen a ensenyar el procés.

- **Forçar passos**

Numera les fases i fes que les executi una darrere l'altra.

- **Separar fets de supòsits**

Dos apartats diferents, mai barrejats al mateix paràgraf.

- **Demanar verificació**

Que revisi la seva pròpia resposta abans de donar-la per bona.

Pla → Execució → Verificació

QUAN FER-LA SERVIR

Anàlisis llargues on el resultat s'ha de poder auditar

PROMPT

Actua com a auditor intern.

1. Defineix un pla d'anàlisi en 4 passos.
2. Executa l'anàlisi.
3. Indica els supòsits detectats.
4. Identifica les dades que falten.

El pas 1 és el que marca la diferència: si el pla no et convenç, atura'l abans que executi.

Preguntes abans de respondre

QUAN FER-LA SERVIR

Encàrrecs on tu tens informació que el model no té

PROMPT

Actua com a consultor.

Si falta informació crítica, formula
fins a 5 preguntes abans de donar una
resposta definitiva.

Aquesta línia sola ja evita la meitat de les respostes genèriques. Enganxa-la a qualsevol prompt.

El mateix cas, amb pla i sense

Cas: una associació vol saber si li surt a compte muntar una botiga en línia.

SENSE PLA

Actua com a consultor.

Digues si a l'associació li convé muntar una botiga en línia.

AMB PLA I VERIFICACIÓ

Actua com a consultor.

1. Defineix un pla d'anàlisi en 4 passos.
2. Formula fins a 5 preguntes si et falta informació crítica.
3. Executa l'anàlisi amb el que tinguis.
4. Separa fets de supòsits.
5. Indica el nivell de confiança.

Cas: associació cultural que vol muntar una botiga en línia.

Compareu les dues respostes i mireu quina de les dues podríeu defensar davant d'una junta.

Aplica el raonament estructurat

● Anàlisi d'un projecte públic

Un projecte municipal del qual has de valorar la viabilitat.

● Pla de màrqueting

Un llançament de producte amb pressupost tancat.

● Decisió d'inversió

Una compra d'equipament que has de justificar.

Fes servir la tècnica del pla en tots tres i guarda el que millor et funcioni com a plantilla.

04

BLOC 4

Zero-shot i few-shot

Quan calen exemples i quan no

Classificar comentaris de dues maneres

ZERO-SHOT · SENSE EXEMPLES

Classifica aquests comentaris en
POSITIU, NEUTRE o NEGATIU.

Format: taula amb justificació breu.

FEW-SHOT · AMB EXEMPLES

Classifica comentaris segons aquest
patró:

Exemple: «Servei correcte però lent.»
→ NEUTRE

Exemple: «Excel·lent experiència.»
→ POSITIU

Ara classifica: [comentaris]

Format: taula.

Els exemples no expliquen el criteri: el fixen. Amb dos ja n'hi ha prou per marcar el llistó.

Tria segons la tasca

- **Zero-shot**

Tasques simples o genèriques on el criteri és obvi i no cal afinar-lo.

- **Few-shot**

Classificacions complexes, criteris amb matisos o un to específic que vols reproduir.

Si has hagut d'explicar el criteri amb un paràgraf, segurament el que necessites són dos exemples.

Few-shot per fixar el to de marca

ÚS REAL

Quan vols que respongui com respon el teu equip

PROMPT

Respon els missatges de clients seguint aquest to:

Client: «Encara no m'ha arribat.»

→ «Ho miro ara mateix i et dic alguna cosa avui sense falta.»

Client: «Això és caríssim.»

→ «T'explico què inclou i decideixes amb tota la informació.»

Ara respon: [missatge]

És la manera més ràpida d'ensenyar-li com parlem vosaltres sense escriure un manual d'estil.

Compara zero-shot i few-shot

Fes la mateixa tasca dues vegades, primer sense exemples i després amb dos, i mira on canvia el resultat.

- **Classificació de queixes**

Per urgència i per tipus de problema.

- **Avaluació de treballs acadèmics**

Amb una rúbrica de tres nivells.

- **Etiquetatge de comentaris socials**

To, intenció i necessitat de resposta.

05

BLOC 5

Control d'al·lucinacions

Plausible no vol dir cert

Quatre maneres de reduir el risc

- **Prohibició explícita d'invenció**

Una línia que digui clarament què no pot fabricar.

- **Citar fragments textuais**

Que copii la frase del document en què es basa.

- **Separar fets i interpretacions**

Dos apartats, i que cada afirmació caigui en un dels dos.

- **Indicar nivell de confiança**

Alt, mitjà o baix per a cada conclusió.

Control rigorós

ENTRADA

Enganxa el text que vulguis analitzar

PROMPT

Actua com a analista crític.

1. Extreu únicament els fets explícits del text.
2. Identifica les interpretacions.
3. Indica quines afirmacions no es poden verificar.
4. Assigna un nivell de confiança (alt, mitjà, baix).

Restricció: no inventis informació externa.

Frases de blindatge que pots reutilitzar

Afegeix-ne una o dues al final de qualsevol prompt. Són curtes i canvien molt el resultat.

SI NO HO SAPS

Si no tens la informació, digues «no ho sé» i indica què et faltaria per respondre.

CITA LA FONT

Per a cada afirmació, copia la frase del text en què et bases. Si no la trobes, marca-ho.

FETS I OPINIÓ

Separa la resposta en dos apartats: fets documentats i lectura teva. No els barregis.

NIVELL DE CONFIANÇA

Acompanya cada conclusió amb un nivell de confiança: alt, mitjà o baix, i per què.

Aplica l'esquema de control

- **Article de premsa**

Una peça d'opinió amb dades citades pel mig.

- **Informe empresarial**

Un document intern amb projeccions i estimacions.

- **Informe institucional**

Una publicació oficial amb annexos estadístics.

Compta quantes afirmacions acaben a «no es pot verificar»: aquest número és el valor de l'exercici.

06

BLOC 6

Bones pràctiques professionals

El que t'emportes a la feina

Escriure prompts com un professional

- ▶ **Defineix sempre el rol:** una professió concreta, no «expert».
- ▶ **Especifica el format:** seccions, extensió i nombre d'ítems.
- ▶ **Separa anàlisi de conclusions:** que no et coli una opinió com si fos una dada.
- ▶ **Força la detecció de supòsits:** que digui sobre què està especulant.
- ▶ **Itera el prompt:** si el resultat no és bo, el que has de reescriure és la instrucció.

Tot el mòdul en un sol prompt

CAS

Empresa amb disminució de vendes i reputació digital negativa

PROMPT

Actua com a consultor estratègic.

Analitza el cas següent: empresa amb disminució de vendes i reputació digital negativa.

Inclou:

- Diagnòstic inicial
- Fets vs. supòsits
- 5 preguntes clau
- Proposta d'actuació
- Riscos

Format: estructurat i professional.

Aquí hi són les cinc dimensions del mòdul: rol, format, raonament, separació de fets i control.

Enginyeria de prompts

- **Prompt**

Instrucció estructurada.

- **Zero-shot**

Tasca sense exemples previs.

- **Few-shot**

Tasca amb exemples que fixen criteri.

- **AI·lucinació**

Generació d'informació no verificada.

- **Raonament estructurat**

Procés dividit en passos clars.

On consultar-ho tot

- Guia de prompting:
platform.openai.com/docs/guides
- Models i capacitats:
platform.openai.com/docs/models
- OpenAI Cookbook:
cookbook.openai.com

Les guies canvien sovint. Consulta-les abans de donar per bo qualsevol resum de tercers.

Fins al mòdul 03!

Ara et toca a tu: agafa un encàrrec real teu i escriu-lo amb les cinc peces.

danimcasas.com

Daniel M. Casas

Full Stack Developer

Màster en Intel·ligència Artificial i Big Data